

OVERZICHT CORONA STEUNMAATREGELEN

STUDIEDIENST N-VA

INHOUD

Federale Steunmaatregelen.....	3
Uitstel Betalingen/Garantieregeling leningen (“Bazooka”)	3
Fiscale steunmaatregelen	3
Onkostenvergoeding thuiswerk	4
Internationaal actieve werknemers.....	5
Maatregelen grensarbeiders	5
Steunmaatregelen RSZ en RVA	6
Maatregelen voor bedrijven	6
Aanvraag tijdelijke werkloosheid (voor ondernemingen)	6
Uitbreiding van stelsel economische werkloosheid naar bedienden wanneer “bedrijf statuut onderneming in moeilijkheden” aanvraagt.....	7
Sociale zekerheidsbijdragen voor KMO’s en ondernemingen die gesloten zijn of in moeilijkheden	7
Minnelijke afbetaling werkgeversbijdragen voor ondernemingen.....	7
Maatregelen voor burgers om hun koopkracht te garanderen	7
Uitkering tijdelijke werkloosheid (voor werknemers)	7
Wat krijg ik?	8
Mechanismes van flexibele arbeidsorganisatie	9
Maatregelen ter ondersteuning van zelfstandigen:.....	9
Uitstel van betaling en kwijtschelding verhogingen	9
Vlaamse Steunmaatregelen	11
Forfaitaire subsidie (Hinderpremie) van € 4.000	11
VDAB platform.....	11
Crisiswaarborg (waarborglening).....	11
Gemeentelijke taksen.....	12
Versoepeling Subsidietermijnen	12
Betaling water-, gas- en elektriciteitsfactuur	12
Verbod uithuiszettingen	13
Uitstel van de jaarlijkse verkeersbelasting	13
aanmoedigingspremie	13
Andere belastingen	13
Uitstel betaling onroerende voorheffing	13
Individuele vrijwilligersverzekering	14

Sport.....	14
Onderwijs.....	14
Cultuur.....	14
Steun toeristische sector	15
Sociale economie	15
Landbouw	16
Mobiliteit	16
Omgeving.....	16
Welzijn.....	17
Europese initiatieven	18
staatssteun.....	18
Corona-investeringsinitiatief (Coronavirus Response Investment Initiative)	18
budgetair kader	19
ECB	20
Liquiditeitsmaatregelen.....	20
Werkgelegenheid.....	20
Onderzoek en innovatie – Horizon 2020.....	21
Luchtvaart, tijdelijke opschorting use-it-or-lose-it regel.....	21

UITSTEL BETALINGEN/GARANTIEREGELING LENINGEN (“BAZOOKA”)

1. De financiële sector engageert zich om levensvatbare niet-financiële bedrijven en zelfstandigen evenals hypothecaire kredietnemers met betalingsproblemen als gevolg van de coronacrisis **uitstel van betaling** te geven tot en met 30 september 2020 zonder aanrekening van kosten.
2. De federale overheid zal een **garantieregeling** activeren voor alle nieuwe kredieten en kredietlijnen met een maximale looptijd van 12 maanden, die banken verstrekken aan levensvatbare niet-financiële bedrijven en zelfstandigen. Op deze manier houden we de financiering aan de economie in stand.

De **garantieregeling** zal de volgende kenmerken hebben.

- Het gaat om een totaal waarborgbedrag van **50 miljard euro**.
- Alle nieuwe bijkomende kredieten en kredietlijnen met een maximale looptijd van 12 maanden (excl. herfinancieringskredieten) die tot en met 30 september 2020 worden verstrekt, zullen onder de garantieregeling vallen.
- Kost van de garantie:
 - Kmo's: 0,25%
 - Grote bedrijven: 0,50%
 - Kost van het krediet: maximaal 1,25% (excl. fee)

Nadat de garantieregeling is afgelopen, zal worden bekeken hoeveel verliezen er op de kredieten binnen de garantieregeling werden geboekt. De lastenverdeling tussen de financiële sector en de overheid is als volgt:

De eerste 3% aan verliezen zal volledig door de financiële sector worden gedragen. Voor de verliezen tussen 3% en 5% zal 50% van de verliezen gedragen worden door de financiële sector en 50% door de overheid. Voor de verliezen hoger dan 5% zal 80% van de verliezen gedragen worden door de overheid en 20% door de financiële sector.

KB met details wordt nog uitgewerkt

FISCALE STEUNMAATREGELLEN

De fiscale steunmaatregelen kunnen hier teruggevonden worden:
<https://financien.belgium.be/nl/ondernemingen/steunmaatregelen-betreffende-het-coronavirus-covid-19>

Over welke maatregelen gaat het?

- afbetalingsplan
- vrijstelling van nalatigheidsinteressen
- kwijtschelding van boeten wegens niet-betaling
- Flexibiliteit bij de uitvoering van federale overheidsopdrachten
 - Voor alle federale overheidsopdrachten zal de federale staat geen boetes of sancties opleggen aan dienstverleners, bedrijven of zelfstandigen, voor zover wordt aangetoond dat de vertraging of niet-uitvoering te wijten is aan Covid-19.

Welke ondernemingen?

Alle ondernemingen komen in aanmerking (zowel eensmanszaken als BV's, NV's,), op voorwaarde dat zij de hinder ingevolge de verspreiding van het coronavirus kunnen aantonen (vb. een daling van het omzetcijfer, een aanzienlijke daling van de bestellingen en/of reservaties, gevolgen van een "kettingreactie" met partnerondernemingen,...)

De steunmaatregelen kunnen niet toegekend worden aan ondernemingen die, onafhankelijk van het coronavirus, structurele betaalmoeilijkheden kennen.

Over welke schulden gaat het?

- bedrijfsvoorheffing
- btw
- personenbelasting
- vennootschapsbelasting
- rechtspersonenbelasting

Binnen welke termijn moet u op deze steunmaatregelen een beroep doen?

- Aanvraag in te dienen tegen uiterlijk 30 juni 2020

Welke voorwaarden zijn er aan verbonden?

- het naleven van de voorwaarden voor het indienen van de aangiften
- de schulden mogen niet voortvloeien uit fraude
- De steunmaatregelen zullen worden ingetrokken wanneer:
 - het toegestane afbetalingsplan niet werd nageleefd, behalve wanneer de schuldenaar tijdig contact opneemt met de administratie
 - er een collectieve insolventieprocedure ontstaat (faillissement, gerechtelijke reorganisatie, ...)

VERSNELDE BTW-TERUGGAVEN

Versnelde teruggave van evt. BTW-tegoeden: in plaats van een terugbetaling, voorzien op 29 mei 2020, of zelfs uiterlijk 30 juni 2020 zal de terugbetaling dankzij de maatregel op 30 april 2020 gebeuren.

Volgens de FOD Financiën zou deze terugbetaling zowat 16.000 bedrijven in totaal 600 miljoen euro aan extra liquiditeiten geven. (<https://alexanderdecroo.be/snellere-terugbetaling-btw-tegoeden/>)

GEEN BTW BIJ SCHENKEN MEDISCHE HULPGOEDEREN AAN ZIEKENHUIZEN

Bedrijven die voorraden van medische hulpgoederen schenken aan ziekenhuizen en zorginstellingen zijn daarop geen btw verschuldigd.

Normaal kan de belastingplichtige de btw alleen aftrekken bij een verkoop van goederen, niet bij een schenking. Een gift van medische hulpgoederen aan ziekenhuizen en zorginstellingen zal de btw nu echter niet opeisbaar maken.

Wie bovendien tijdelijk extra kosten maakt voor bijvoorbeeld de productie van medische hulpgoederen zal deze kunnen inbrengen als beroepskosten.

ONKOSTENVERGOEDING THUISWERK

Ondernemingen kunnen digitaal een ruling aanvragen voor een onkostenvergoeding toe te kennen voor thuiswerk tot maximaal 126 EUR. De onkostenvergoeding is onbelast. Deze vergoeding is ook vrijgesteld van sociale zekerheidsbijdragen.

INTERNATIONAAL ACTIEVE WERKNEMERS

Voor Belgische werknemers die normaliter in het buitenland werken, betekent dit dat zij plots het roer moeten omgooien en voor onbepaalde tijd hun activiteiten in België zullen uitvoeren. Deze thuiswerkmaatregelen zullen ongetwijfeld een fiscale impact hebben. Immers, volgens de normale regels van een dubbelbelastingverdrag, is het loon met betrekking tot de dagen dat een Belgisch fiscaal inwoner (structureel) thuis werkt, belastbaar in België.

Voor grensoverschrijdende werkzaamheden in Luxemburg en Frankrijk bestaan er bijzondere regimes, zoals de 24-dagen regeling in de relatie met Luxemburg en de grensarbeidersregeling voor Franse grensarbeiders in België. Hiervoor zijn al specifieke tegemoetkomingen beslist.

- Versoepeling van de 24-dagenregel tussen Luxemburg en België (De 24-dagen tolerantie houdt in dat Belgen die in Luxemburg tewerkgesteld zijn gedurende 24 dagen per kalenderjaar buiten Luxemburg kunnen werken, d.i. thuis of in andere landen, maar toch volledig belastbaar blijven in Luxemburg. België belast het loon voor deze dagen thuiswerk in dat geval dus niet. Deze regeling geldt ook omgekeerd, voor Luxemburgers die in België werken. Het is van groot belang om de 24 dagen nauwkeurig te tellen. Eens de 24-dagenlimiet overschreden wordt, gelden immers de gewone regels. Voor meer informatie verwijzen wij naar onze eerdere nieuwsbrief
- De Belgische en Luxemburgse autoriteiten menen dat de huidige toestand een geval van 'overmacht' vormt en dat de dagen thuiswerk met ingang van zaterdag 14 maart 2020 niet in aanmerking moeten worden genomen voor de telling van de 24 dagen

MAATREGELEN GRENSARBEIDERS

Wonen in Frankrijk en werken in België bv.:

De grensarbeiders die een activiteit uitoefenen die niet van op afstand kan verricht worden mogen zich naar hun werk begeven. Zij mogen dus de grenzen oversteken. Voortdurende toelatingen hiervoor worden door de werkgever verstrekt ofwel specifieke « laissez-passez » verstrekt door de nationale autoriteiten kunnen afgeleverd worden.

Het bijzonder regime van grensarbeid houdt in dat Franse grensarbeiders belastbaar zijn in Frankrijk op hun loon voor hun activiteiten in de Belgische grensstreek, op voorwaarde dat zij maximaal 30 dagen per jaar buiten de grensstreek – bijvoorbeeld thuis in Frankrijk - werken.

Ook de Belgische en Franse autoriteiten hebben recent bevestigd dat de huidige toestand overmacht uitmaakt.

Grensarbeiders hebben ook recht op telewerk en behouden hun gewoon loon.

Grensarbeiders hebben dezelfde aanspraken als de andere werknemers van het bedrijf waar ze werken.

Indien grensarbeider meer tijd doorbrengt op het Franse grondgebied ingevolge telewerk (normaliter beperkt tot 25 %) zal dit geen invloed hebben op de sociale zekerheid: de grensarbeider zal kunnen blijven genieten van de sociale zekerheid van het land waar hij werkt.

Mbt de fiscale maatregelen, heeft Frankrijk met Duitsland, België, Zwitserland en GH Luxemburg een overeenkomst gesloten dat het thuisblijven van grensarbeiders geen invloed heeft op de belasting die op hen van toepassing is in huidige situatie van overmacht (zie hierboven)

Wonen in Nederland en werken in België bv.:

Om grensarbeiders in essentiële diensten vlot te kunnen laten passeren, hebben de Nederlandse minister van Veiligheid en de minister van Binnenlandse Zaken Pieter De Crem (CD&V) een vignet uitgewerkt. Dit vignet moet worden afgedrukt in kleur, ingevuld en bestempeld door de werkgever en zichtbaar achter de ruit worden gelegd. Zo kan de grensarbeider zonder problemen werken.

STEUNMAATREGELEN RSZ EN RVA

MAATREGELEN VOOR BEDRIJVEN

AANVRAAG TIJDELIJKE WERKLOOSHEID (VOOR ONDERNEMINGEN)

De FAQ Tijdelijke werkloosheid kan hier teruggevonden worden en wordt continu geactualiseerd:

https://www.rva.be/sites/default/files/assets/chomage/FAQ/Faq_Corona_NL.pdf

Er zijn twee systemen van tijdelijke werkloosheid bruikbaar:

- **Tijdelijke werkloosheid omwille van overmacht:**

Dekt situaties waarin “werkgever die verhinderd is om werk te verschaffen aan zijn werknemers door een omstandigheid die een situatie van overmacht vormt, namelijk een plotse, onvoorziene gebeurtenis, onafhankelijk van de wil van partijen, die de uitvoering van de overeenkomst tijdelijk en volledig onmogelijk maakt.”

De coronaepidemie valt hier perfect onder te brengen. Dat kan gelden voor werknemers die bijvoorbeeld in quarantaine zijn gezet. Of ook werknemers die onmogelijk nog op hun werk kunnen geraken en voor zoverre dit niet kan vervangen worden door thuiswerk of telewerk. Tot en met juni is de uitkering opgetrokken van 65% naar 70% van het gemiddeld geplafonneerd loon.

Doelgroep: arbeiders, bedienden en ook uitzendkrachten. Procedure: <https://www.rva.be/nl/documentatie/infoblad/e24>

Op ministerraad dd 20.03.2020 beslist om de procedure te versoepelen: de onderneming die voor haar werknemers tijdelijke werkloosheid aanvraagt aan de RVA moet haar aanvraag niet rechtvaardigen.

- **Tijdelijke werkloosheid omwille van economische redenen:**

De Coronacrisis kan dermate ontwrichtend werken dat de werkorganisatie in het gedrang komt bvb. omdat onderdelen niet meer toekomen. Dit is geen overmacht maar hier kan werkloosheid om economische redenen worden georganiseerd.

Dit systeem dekt ook de indirecte gevolgen van de Coronacrisis. Vb. langdurige mindere vraag naar bepaalde producten en diensten met onvoldoende werk tot gevolg.

Doelgroep: arbeiders en bepaalde uitzendkrachten (arbeiders). Regimes houden ook beperkingen in, gedeeltelijke tewerkstelling is dus aangewezen bij > 1 maand:

Aard	Modaliteiten	Maximumduur (+ verplichte werkweek)
Volledige schorsing	0 arbeidsdagen	4 weken (28 kalenderdagen) + verplichte werkweek
Gedeeltelijke arbeid Grote schorsing	< 3 arbeidsdagen / week of	3 maanden + verplichte werkweek

	< 1 arbeidsweek / 2 weken (minstens 2 werkdagen)	
Gedeeltelijke arbeid Kleine schorsing	≥ 3 werkdagen / week of ≥ 1 arbeidsweek / 2 weken	12 maanden (RVA)

Als bedrijven een beroep doen op tijdelijke werkloosheid moeten ze normaal een bijdrage betalen voor hun getroffen werknemers. Met de sociale partners is afgesproken dat de bedrijven worden ontzien voor de meerkosten die ze door het coronavirus moeten maken.

De Nationale Arbeidsraad heeft in een intersectorale cao de voorwaarden bepaald waaronder ook voor bedienden tijdelijke werkloosheid om economische redenen kan aangevraagd worden. Voor de tijdelijke werkloosheid om economische redenen dient een ingewikkelde procedure gevolgd te worden. Daarom hebben de interprofessionele sociale partners die in de Nationale Arbeidsraad bijeenkomen, waaronder Unisoc, een intersectorale CAO (nr. 147) afgesloten om de zaken te vergemakkelijken. De door de NAR afgesloten CAO is van bepaalde duur. De CAO treedt in werking op 18 maart 2020 en loopt (voorlopig) tot 30 juni 2020. Zij is van toepassing op de tijdelijke werkloosheid om economische redenen voor bedienden waarvan de aanvangs- en einddatum binnen deze geldigheidsperiode vallen.

Vereenvoudiging procedure:

➔ **Zelfde procedure voor tijdelijke werkloosheid obv overmacht als om economische redenen.**

UITBREIDING VAN STELSEL ECONOMISCHE WERKLOOSHEID NAAR BEDIENDEN WANNEER “BEDRIJF STATUUT ONDERNEMING IN MOEILIKHEDEN” AANVRAAGT.

Bron & modaliteiten: <https://www.rva.be/nl/nieuws/tijdelijke-werkloosheid-ten-gevolge-van-het-uitbreken-van-het-coronavirus-covid-19-china-en-andere-landen-getroffen-door-de-ziekte-nieuwe-update-09032020>

SOCIALE ZEKERHEIDSBIJDRAGEN VOOR KMO'S EN ONDERNEMINGEN DIE GESLOTEN ZIJN OF IN MOEILIKHEDEN

Uitstel tot betaling tot 15 december 2020 voor de 2 eerste trimesters van 2020.

MINNELIJKE AFBETALING WERKGEVERSBIJDRAGEN VOOR ONDERNEMINGEN

Voor het eerste en tweede kwartaal van 2020 mag bedrijf op basis van de COVID-19-problematiek een minnelijk afbetalingsplan bij de RSZ aanvragen.

Met het minnelijk afbetalingsplan van de RSZ doet men maandelijkse afbetalingen voor een maximum van 24 maanden. Hebt u al uw socialezekerheidsbijdragen correct betaald, dan is het mogelijk dat de RSZ u vrijstelt van bijdrageopslagen, forfaitaire vergoedingen en/of intresten.

MAATREGELEN VOOR BURGERS OM HUN KOOPKRACHT TE GARANDEREN

UITKERING TIJDELIJKE WERKLOOSHEID **(VOOR WERKNEMERS)**

De uitkeringen voor tijdelijke werkloosheid – zowel om economische redenen als overmacht – worden tot eind juni verhoogd van 65 naar 70 %. Bedoeling is om het inkomensverlies voor de getroffen werknemers te beperken.

Er werd beslist dat elke tijdelijke werkloze **een forfait van 1.450 EUR bruto** krijgt. Als de aanvragen zijn verwerkt en als mensen recht zouden hebben op meer, worden ze daar later voor gecompenseerd (70% van het plafond van 2.750 EUR bruto-loon = 1.900 EUR max.)

Op ministerraad dd. 20.03.2020 duidelijk gesteld dat het de bedoeling is dat een degelijk inkomen te garanderen aan de werknemers die rechtstreeks of onrechtstreeks geïmpacteerd worden door covid – 19. Het toepassingsgebied wordt uitgebreid naar alle werknemers die niet meer kunnen gaan werken. De uitkering wordt nog extra opgetrokken met 5,63 euro per dag een **150 euro per maand**. Tevens krijgen de tijdelijk werklozen een 1-mailge tussenkomst in de energiefactuur tbv. 202,68 euro .

Gelijkstelling voor berekening vakantiedagen.

Procedure vereenvoudigd.

OVERBRUGGINGSRECHT (**VOOR ZELFSTANDIGEN**)

<https://www.unizo.be/crisis-overbruggingsrecht-door-de-coronacrisis-vervangingsinkomen-voor-zelfstandigen>

<https://www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/subsidi databank/overbruggingsrecht-voor-zelfstandigen-coronavirus>

Wie?

- Elke **zelfstandige** die zijn zelfstandige activiteit door de coronacrisis moet onderbreken of zich genoodzaakt ziet zijn zaak te sluiten.
- De maatregel geldt zowel voor klassieke zelfstandigen, als voor **helpers en meewerkende echtgenoten**.
- Ook **bestuurders, zaakvoerders en werkend vennoten** die hun activiteiten onderbreken, zullen er beroep op kunnen doen.
- In tegenstelling tot het klassieke overbruggingsrecht hebben ook **startende zelfstandigen** toegang. Je moet wel aangesloten zijn in maart om de overbruggingsuitkering van maart te kunnen krijgen.
- **Zelfstandigen in bijberoep** vallen wel nog steeds **buiten de regeling**, ook al betalen ze bijdragen zoals in hoofdberoep.

Wat krijg ik?

Het overbruggingsrecht was er tot hiertoe enkel voor zelfstandigen die hun activiteit voor een maand zouden onderbreken of stopzetten. Dit wordt nu – voor alle vormen van overbruggingsrecht – teruggebracht naar 7 opeenvolgende kalenderdagen. In normale tijden staat een onderbreking van 7 dagen voor een uitkering voor 7 dagen. Nu voorziet het crisis-overbruggingsrecht in maart en april in een volledig maandbedrag (1.291,69euro, (1.614,10 euro bij gezinslast)) voor iedere zelfstandige die zijn of haar activiteit omwille van COVID-19 minstens 7 opeenvolgende kalenderdagen onderbreekt in die maand.

Is je activiteit opgenomen in de **lijst van activiteiten** die verboden zijn tijdens de coronamaatregelen (tijdens de week of in het weekend), dan valt de vereiste van 7 kalenderdagen zelfs weg. Voor deze zelfstandigen is er **geen minimumduur van onderbreking** voorzien.

In normale omstandigheden moet je de activiteit voor minstens 7 opeenvolgende dagen onderbreken. Het crisis-overbruggingsrecht biedt ook sommige zelfstandigen die hun **activiteit slechts gedeeltelijk** onderbreken een volledige uitkering. Deze versoepeling is echter beperkt tot de zelfstandigen die door de overheid verplicht worden om gedeeltelijk te sluiten. Het gaat om restaurants die blijven werken (take away, levering aan huis, traiteur), maar die geen zaaldienst meer kunnen aanbieden. Hetzelfde geldt voor de uitbaters van hotels die hun bar- en restaurantactiviteiten stopzetten, net zoals de handelaars die hun deuren sluiten tijdens het weekend en eender welke activiteit die rechtstreeks geïmponeerd worden door de sanitaire maatregelen om de verspreiding van het virus te beperken. **Klik hier voor het overzicht welke winkels mogen open zijn en welke niet. Zorgberoepen** staan niet op deze lijst omdat ze essentiële diensten leveren. Als zij hun praktijk sluiten,

maar toch nog dringende paramedische en medische gevallen blijven behandelen, zullen ze toch ook een beroep kunnen doen op het overbruggingsrecht.

Het crisis-overbruggingsrecht dekt de periode tussen 1 maart 2020 en 30 april 2020, maar deze periode kan worden verlengd als de crisis langer duurt.

MECHANISMES VAN FLEXIBELE ARBEIDSORGANISATIE

- Telewerk en thuiswerk: Telethuiswerk is verplicht bij alle niet essentiële bedrijven, welke grootte zij ook hebben, voor alle personeelsleden wiens functie zich ertoe leent. Voor de functies waar telethuiswerk niet kan toegepast worden, moeten de bedrijven de nodige maatregelen nemen om de naleving van de regels van social distancing te garanderen, in het bijzonder het behoud van een afstand van 1,5 meter tussen elke persoon. Deze regel is eveneens van toepassing op het vervoer georganiseerd door de werkgever. De niet essentiële bedrijven die in de onmogelijkheid zijn om voormelde maatregelen te respecteren moeten sluiten.
- Vlottende en flexibele arbeidsregimes: in een vlottend arbeidsregime heeft de werknemer zelf de mogelijkheid om, binnen bepaalde grenzen, een start- en einduur te kiezen. In zekere mate kan hij zelfs op sommige dagen meer en andere dagen minder werken. Flexibel arbeidsregimes (vb. jaarflexibiliteit...) laten toe om op bepaalde tijdstippen van het jaar minder uren te organiseren en op andere tijdstippen meer.
- Op ministerraad dd. 20.03.2020
 - Specifiek voor de sector van de handel werd het volgende beslist:
In overleg met de sociale partners:
 - Flexibiliteit in de openingsuren van de groothandel
 - Flexibiliteit in de overdracht van personeel tussen sectoren
 - Flexijobs blijven toegestaan tijdens tijdelijke werkloosheid
 - Specifiek voor de sector land-en tuinbouw:
 - Flexibiliteit in het kader van seizoenswerk
- Welzijnswetgeving als hefboom tot naleving coronamaatregelen:
 - Werknemer kan naar huis worden gestuurd bij risico.
 - Werknemer kan, binnen wettelijke beperkingen, verplicht worden bepaalde welzijnsregels (inclusief gezondheids- en veiligheidsregels) na te leven.
 - Arbeidsorganisatie kan om welzijnsredenen worden aangepast (thuiswerk...).

MAATREGELEN TER ONDERSTEUNING VAN ZELFSTANDIGEN:

(<https://www.rsvz.be/nl/news/moeilijkheden-door-het-coronavirus>)

Zelfstandigen die moeilijkheden ondervinden door het coronavirus, kunnen een beroep doen op verschillende maatregelen:

UITSTEL VAN BETALING EN KWIJTSCHELDING VERHOGINGEN

Zelfstandigen die getroffen worden door de gevolgen van het coronavirus, kunnen een schriftelijke aanvraag indienen bij hun socialeverzekeringsfonds om de betaling van hun voorlopige sociale bijdragen met een jaar uit te stellen, zonder dat daarvoor verhogingen zullen aangerekend worden en zonder invloed op de uitkeringen.

De maatregel geldt voor de voorlopige bijdragen van het eerste en tweede kwartaal van 2020.

Dat betekent dat de bijdrage van het eerste kwartaal 2020 moet betaald worden vóór 31 maart 2021 en de bijdrage van het tweede kwartaal 2020 vóór 30 juni 2021.

Deze aanvraag kan ingediend worden tot 15 juni 2020.

CALLCENTER CORONA

Een vraag over de maatregelen voor zelfstandigen door het coronavirus? Bel gratis naar **0800 12 018** - Elke werkdag van 8 uur tot 20 uur.

VERMINDERING VAN VOORLOPIGE BIJDAGEN

Zelfstandigen die moeilijkheden ondervinden ten gevolge van het coronavirus, kunnen een vermindering vragen van hun voorlopige sociale bijdragen voor het jaar 2020 als hun beroepsinkomsten lager liggen dan één van de wettelijke drempels.

VRIJSTELLING VAN BIJDAGEN

Zelfstandigen in hoofdberoep en meewerkende echtgenoten die hun sociale bijdragen niet kunnen betalen, kunnen vrijstelling van bijdragen vragen voor het eerste en tweede kwartaal van 2020.

Er is een vereenvoudigd aanvraagformulier beschikbaar dat je kunt opvragen bij je socialeverzekeringsfonds.

Op de ministerraad dd. 20.03.2020 beslist dat de betaling van de sociale bijdragen van de 2 eerste trimesters kan uitgesteld worden tot 15.12.2020. Ook is een vrijstelling mogelijk voor de 2 eerste trimesters evenals een uitstel of vermindering.

GEEN TERUGBETALINGEN PAKKETREIZEN EN EVENEMENTEN

Bij annulatie van pakketreizen in het kader van corona moeten reisbureau's geen terugbetaling doen. De consument krijgt een reischeque voor een gelijkwaardig bedrag die minstens 1 jaar geldig blijft.

Ook organisatoren van evenementen moeten geen terugbetalingen doen als hetzelfde evenement binnen een redelijke termijn op een latere datum valt. Als de consument kan bewijzen dat hij niet kan aanwezig kan zijn (ziekte, werk) kan er wel tot terugbetaling overgegaan worden.

VLAAMSE STEUNMAATREGELEN

FORFAITAIRE SUBSIDIE (HINDERPREMIE) VAN € 4.000

Een forfaitaire premie van 4000 euro wordt toegekend aan alle ondernemingen en winkels (bv. : kledingwinkel, electrozaak of doe-het-zelf winkel) die volledig of gedeeltelijk moeten sluiten omwille van de nieuwe beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad. Dit moet alle ondernemingen die ernstig inkomensverlies hebben deels kunnen compenseren. Voor ondernemingen actief in de horecasector is het voldoende dat de gelagzaal verplicht is gesloten.

De forfaitaire premie wordt ook toegekend aan ambulante handelaars die geconfronteerd worden met een door de coronavirusmaatregelen gesloten reguliere openbare markt in het Vlaamse Gewest waarop zij normaal aanwezig zijn.

Indien door extra federale maatregelen de sluitingsperiode na 5 april 2020 wordt verlengd, zal de onderneming voor elke bijkomende sluitingsdag van haar locatie een bijkomende sluitingspremie ontvangen. Deze bedraagt € 160 per verplichte sluitingsdag die samenvalt met een normale openingsdag.

Restaurants die niet volledig sluiten maar overschakelen op afhaal, kunnen toch van de Corona hinderpremie genieten en van de sluitingspremie. Ook frituren die hun eetruimte moeten sluiten, kunnen deze premie aanvragen.

Ook zelfstandigen in bijberoep kunnen hiervan genieten als zij gelijkwaardige sociale bijdragen betalen als een zelfstandige.

Meer info: <https://www.vlaio.be/nl/begeleiding-advies/moeilijkhedencoronavirus/specifieke-maatregelen-mbt-het-coronavirus/coronavirus>

COMPENSATIEPREMIE

Een eenmalige premie voor ondernemingen die niet verplicht moesten sluiten maar wel hun omzet hebben zien dalen met minstens 60% tussen 14 maart en 30 april. De premie geldt ook voor wie in bijberoep werkt en sociale bijdragen betaalt zoals iemand met een hoofdberoep. Wie die niet betaalt, gaat het om een premie van 1.500 euro bij een tewerkstelling van minder dan 80 procent.

Ook land- en tuinbouwbedrijven kunnen deze premie krijgen.

VDAB PLATFORM

VDAB zal een platform aanmaken voor wie in tijdelijke werkloosheid zit en graag een handje wil bijsteken in sectoren waar er extra personeel nodig is.

CRISISWAARBORG (WAARBORGLENING)

Er wordt 100 miljoen euro uitgetrokken voor crisiswaarborgen. Op die manier kunnen ondernemingen en zelfstandigen in deze crisisperiode ook voor bestaande schulden een overbruggingskrediet laten waarborgen door de Participatie Maatschappij Vlaanderen. Deze maatregel komt bovenop de bestaande waarborgen voor investeringskredieten en werkkapitaal.

Ondernemingen kunnen via de gewone waarborgregeling tot 75% van nieuwe financieringsovereenkomsten laten waarborgen door de Vlaamse overheid in ruil voor een eenmalige premie van 0,5% van het totaalbedrag. Voor deze crisiswaarborg naar aanleiding van de coronacrisis wordt die premie verlaagd naar 0,25% van het

totaalbedrag. Daarnaast kunnen ondernemingen voor bestaande schulden tot 12 maanden in plaats van 3 maanden een overbruggingskrediet laten waarborgen.

Meer info: <https://www.pmvz.eu/corona-uitbreiding>

EXTRA FINANCIËLE REGELINGEN VOOR BEDRIJVEN 01/04

Voor bedrijven komen er extra financiële regelingen zodat zij voldoende cash kunnen behouden en niet overkop gaan. Zo komen er achtergestelde leningen voor start-ups aan een lage rente, max 3 jaar (250 miljoen euro).

De waarborgcapaciteit van Gigarant wordt verhoogd van 1.5 naar 3 miljard euro.

GEMEENTELIJKE TAKSEN

Aan de lokale besturen wordt gevraagd om te bekijken welke lokale heffingen zij kunnen uitstellen om bedrijven te ondersteunen.

VERSOEPELING SUBSIDIETERMIJNEN

Ondernemingen die een subsidieproject hebben lopen kunnen een **versoepeling van termijn** bekomen om deze projecten niet in gevaar te brengen. Ze kunnen met VLAIO in overleg gaan over de mogelijkheid van de verlenging van deze termijnen.

Concreet gaat het over:

- Baekeland-mandaten
- Ecologiepremie+
- ICON
- Innovatiemandaten
- Onderzoeksprojecten
- Ontwikkelingsprojecten
- STRES
- STS
- Thematische ICON
- XR projecten

Meer info: <https://www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/subsidi databank/vlaamse-steu maatregelen-voor-ondernemers-ingevo lge>

BETALING WATER-, GAS- EN ELEKTRICITEITSFACUUR

De Vlaamse overheid neemt voor één maand de factuur van water, gas en elektriciteit voor technisch werklozen voor zijn rekening. De tussenkomst is gebaseerd op een gemiddelde water- en energiefactuur van een gemiddeld gezin en wordt automatisch gestort. Deze vergoeding bedraagt in totaal 202.68 € (30.77 € water + 95.05 € verwarming + 76.86 € elektriciteit).

Indien de COVID-19 crisis langer aanhoudt dan de periode van 1 maand, zal de Vlaamse regering, rekening houdend met de budgettaire beperkingen, een stelsel van uitstel van betaling uitwerken voor de gezinnen waarvan één of meerdere gezinsleden in het stelsel van technische werkloosheid terechtkomen.

Er werd tevens beslist dat water, gas en elektriciteit niet mogen worden afgesloten.

VERBOD UITHUISZETTINGEN

Uithuiszettingen zijn tijdelijk verboden zowel op de sociale als de private markt. Als een burgemeester beslist dat een uithuiszetting in het kader van een onbewoonbaarverklaring noodzakelijk is, moet hij onmiddellijk een alternatief voorzien. Om de plaatselijke besturen hierin bij te staan, kan eenmalig een beroep worden gedaan op de middelen van het Fonds voor de Huisvesting.

UITSTEL VAN DE JAARLIJKSE VERKEERSBELASTING

Er werd beslist dat, om logistieke bedrijven niet in moeilijkheden te brengen, de jaarlijkse verkeersbelasting tijdelijk niet geïnd zal worden bij ondernemers. Het zou gaan over vier maanden uitstel die boven op de normale betaaltermijn van twee maanden komt.

AANMOEDIGINGSPREMIE

De Vlaamse aanmoedigingspremie die al bestond om werknemers aan te moedigen deeltijds te laten werken en zo ontslagen te vermijden, werd uitgebreid naar ondernemingen die ingevolge de coronacrisis een daling ondervinden van minstens 20% van de omzet, productie of bestellingen in de maand voorafgaand aan de onderbreking ten opzichte van dezelfde maand in het jaar voordien. De maandelijkse premie voor de werknemer bedraagt tussen de € 68 en € 172 en kan ten vroegste ingaan op 1 april 2020 en eindigt ten laatste op 30 juni 2020. De werkgever moet dit aantonen door het opstellen van een plan waaruit deze daling blijkt en wat de arbeidsherverdelende maatregelen zijn die genomen worden.

ANDERE BELASTINGEN

Verskillende fiscale termijnen worden verlengd met 2 maanden. We leggen voor deze dossiers ook geen belastingverhogingen op. Indien de lockdowndatum verlengd wordt, schuiven we die verlenging met 2 maanden ook op.

De termijnen die worden verlengd, hebben betrekking op:

- Het indienen van de aangifte erfbelasting.
- Aktes die niet tijdig ter registratie neergelegd kunnen worden.
- Termijnen m.b.t. bepaalde fiscale gunstregimes.:
 - Teruggave bij wederverkoop binnen termijn van 2 jaar (datum authentieke verkoopakte moet in principe binnen termijn van 2 jaar zijn)
 - Meeneembaarheid door verrekening : authentieke akte nieuwe aankoop moet verleden zijn binnen 2 jaar na authentieke akte verkoop vorige hoofdverblijfplaats
 - Voldoen aan de domicilieverplichting na de aankoop van een gezinswoning aan het verlaagd tarief (vroeger klein beschrijf)

We gaan tenslotte ook soepeler zijn in het kader van afbetalingsplannen (bv 48 maanden i.p.v. 24). Dit wordt telkens bekeken in het licht van de huidige crisis en betekent uiteraard geen vrijgeleide.

UITSTEL BETALING ONROERENDE VOORHEFFING

Om bedrijven niet in liquiditeitsproblemen te brengen worden de aanslagbiljetten voor de onroerende voorheffing pas in september verstuurd en dus geïnd in het najaar in plaats van het voorjaar. Één miljard euro aan belastingen zal dus niet geïnd worden in het voorjaar, maar pas in het najaar. De facto betekent dit een uitstel van betaling tot eind november. Vlaanderen prefinanciert de OV.

Meer info volgt op: <https://www.vlaanderen.be/onroerende-voorheffing>

INDIVIDUELE VRIJWILLIGERSVERZEKERING

Tot nu toe konden alleen verenigingen een gratis vrijwilligersverzekering afsluiten bij het Vlaams Steunpunt voor Vrijwilligerswerk. Dat wordt nu ook mogelijk voor individuele burgers. Zij kunnen zich verzekeren voor lichamelijke ongevallen, burgerlijke aansprakelijkheid en rechtsbijstand tijdens vrijwilligerswerk.

Meer info: <https://www.vlaanderenvrijwilligt.be/>

NOODFONDS

De sectoren cultuur, sport, media en jeugd krijgen een noodfonds van 200 miljoen euro.

Voor de sierteelt komt ook een noodfonds.

SPORT

Sportieve evenementen die een subsidie gekregen hebben via Sport Vlaanderen zullen 100% van hun subsidie uitgekeerd krijgen, ook als het evenement afgeschaft wordt omwille van corona.

ONDERWIJS

Er zal worden voorzien in een tussenkomst van de opvangkosten voor kinderen van ouders met een job in de sector veiligheid en gezondheid.

Het salaris van de leerkrachten wordt doorbetaald.

We vragen flexibiliteit aan de dag te stellen bij de beoordeling van projecten en overeenkomsten waarvoor subsidies werden toegekend.

We voorzien de nodige compensatie voor gederfde inkomsten wegens het annuleren van evenementen door scholen (didactische uitstappen, schoolreizen, buitenlandse reizen...) waarvoor momenteel nog geen financiële raming kan gemaakt worden.

We voorzien de nodige compensatie voor externen die scholen ondersteunen (zoals doventolken).

We voorzien in extra voorzieningen en subsidies voor synchroon onderwijs aan zieke leerplichtige kinderen.

CULTUUR

Organisaties zullen niet afgestraft worden omwille van niet nagekomen engagementen louter door reden van Covid19. Subsidies zullen niet ingehouden worden of terugbetaald worden, en men zal welwillend zijn bij beoordeling.

- Bij de beoordeling en rapporteringen kunnen wij flexibel argumenten van overmacht invoeren wanneer zou blijken dat een aantal engagementen ten dele of niet werd nagekomen.
- Ook de timing van het rapporteren of indienen kan worden aangepast. Er zal binnen de administratie een ad hoc werkgroep worden opgestart die een methodiek opstelt én een handleiding van toezicht om de toekomstige rapporteringen vanuit deze overmacht-situatie te bekijken en af te sluiten.
- We stellen voor om een algemeen meldpunt te installeren binnen dossierbeheer waar de actoren melding kunnen maken van aan deze overmacht-gerelateerde problemen.

Er zal coulant worden omgegaan met het niet kunnen respecteren van indientermijnen/data/...

- Organisaties toelaten om kort na de indientermijn nog gewijzigde versies in te dienen. (bijvoorbeeld als documenten moeten worden beslist door een RvB of AV) en door overmacht toelaten om een datum beperkt te overschrijden.

STEUN TOERISTISCHE SECTOR

De Vlaamse Regering heeft 5 miljoen euro vrijgemaakt om steunmaatregelen te nemen binnen jeugd- en sociaal toerisme. Verder worden voor dit jaar ook geen pachtgelden gevraagd aan jeugdherbergen, goed voor ongeveer 1 miljoen euro. De precieze modaliteiten van deze steunmaatregelen worden nu verder door Toerisme Vlaanderen uitgewerkt.

Alle toeristische ondernemers, waaronder ook reisbureaus, moeten toegang kunnen krijgen tot de economische steunmaatregelen. Ook de vzw's, die zeker in het sociaal toerisme actief zijn. Desgevallend zoeken we naar een oplossing voor toeristische organisaties die niet in aanmerking zouden komen voor steunmaatregelen.

Er is een vertraging tussen de heropstart van boekingen en de effectieve realisatie ervan. De inkomstenstroom in de toeristische sector herstelt zich dus slechts met enige vertraging. Daarom willen we de steunmaatregelen voor de toeristische sector niet na 2020 meteen afbouwen, maar ze ook (deels) ter beschikking houden in 2021.

We zetten ons schrap om in de post-coronaperiode zo snel mogelijk de toeristische activiteiten en aantrek van Vlaanderen te verhogen.

- Alle Toerismemiddelen die we niet kunnen inzetten in 2020 zetten we zonder verlies over naar 2021, desgevallend ook de middelen die niet meer ingezet worden voor de Aziatische markt.
- In overleg met de toeristische sector en Horeca Vlaanderen bekijken we welke maatregelen het meest effectief zijn voor deze periode, zoals welke promotiecampagnes we best waar voeren.

Meer info: <https://www.toerismevlaanderen.be/nieuws/coronavirus-concrete-steunmaatregelen-voor-toeristische-sector>

SOCIALE ECONOMIE

Opschorten van doorstroomtrajecten en verlengen van inschakelingstrajecten: vandaag worden heel wat doelgroepmedewerkers in de sociale economie voorbereid op een job in een reguliere onderneming, bijvoorbeeld via stages. In de praktijk liggen echter heel wat ondernemingen stil. Daarom schorten we deze begeleidingstrajecten op tot het einde van de crisis. Lopende inschakelingsprojecten in de lokale diensteneconomie worden dan weer verlengd tot na de crisis. Op die manier krijgen werknemers met een grote afstand tot de arbeidsmarkt alle kansen om na de crisis hun begeleidingstraject op te starten of verder uit te voeren als het al opgestart was.

Opschorten regel voor invulling aantal doelgroepwerknemers in maatwerkbedrijven: de regel dat maatwerkbedrijven op jaarbasis 90% van het totaal aantal jobs voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt effectief moeten ingevuld hebben om de nodige subsidies te krijgen, wordt tijdelijk opgeschort. Op die manier volgt er in 2021, bij het niet behalen van die 90% invullingsgraad in 2020, geen automatische vermindering van middelen.

Meer financiële ademruimte: voor bedrijven uit de sociale economie die economische of financiële hinder ondervinden, zal het Departement WSE geen automatische inhoudingen (verminderingen) doen op de maandelijkse voorschotten. Zo krijgen de betreffende bedrijven tijdelijk wat meer financiële ademruimte.

Gegarandeerde financiering van arbeidszorgmedewerkers: de overheid financiert de begeleiding van mensen die door hun persoonlijke situatie onbetaald werk verrichten. Het gaat dan over arbeidszorgmedewerkers. Nu

arbeidszorginitiatieven hun activiteiten tijdelijk opschorten, dreigt de financiering van de begeleiders in het gedrang te komen. Daarom behouden we de gemiddelde financiering van de voorbije twee maanden (januari – februari) tijdens de duur van de crisis.

LANDBOUW

Vacatures invullen samen met VDAB: het is belangrijk dat de landbouwsector de komende dagen, weken en maanden op voldoende personeel kan rekenen. Er werken veel seizoenarbeiders in de Vlaamse landbouwsector maar door ziekte en beperkende maatregelen in het grensverkeer verwacht de sector nu een personeelstekort. De VDAB zal vacatures uit deze sectoren maximaal invullen en sneller werkzoekenden en andere werkwilligen naar deze jobs toe leiden. Werkzoekenden in kritieke sectoren worden prioritair gecontacteerd om zich kandidaat te stellen voor de vele openstaande vacatures.

Er is een maatregelenpakket om tegemoet te komen aan de opgelopen schade van land- en tuinbouwbedrijven en siertelers. Het gaat onder meer om volgende maatregelen:

Op het Europese niveau aandringen om de nodige steunmaatregelen die zich richten naar de brede land- en tuinbouwsector en visserij, met prioriteit voor bederfbare producten die niet tijdig geoogst, verwerkt of verkocht geraken. De bestaande Europese crisismaatregelen dienen daarbij geactiveerd te worden en ook sierteeltproducten moeten hiervoor in aanmerking komen.

Voorzien in een versnelde uitbetaling van lopende investeringsdossiers, een waarborgregeling en soepelheid bij de termijnen van administratieve verplichtingen.

MOBILITEIT

- Bij De Lijn kan niet langer met contant geld betaald worden.
- De externe opleidingen en examens die inzake mobiliteit worden georganiseerd worden opgeschort vanaf 16 maart 2020. Dit slaat op de rijopleiding, het vormingsmoment, het terugkommoment en de nascholing in het kader van vakbekwaamheid en de theoretische en praktische examens voor het behalen van je rijbewijs.
- Er is uitstel indien burgers ten gevolge van het Corona-virus niet in staat zouden zijn om de wettelijke verplichtingen in het kader van de regelgeving inzake mobiliteit en openbare werken na te leven. Bijvoorbeeld indien ze niet kunnen gaan naar de verplichte autokeuring omdat men ziek is, in quarantaine zit, ... en niemand anders dit kan laten uitvoeren.
- De veren aan de kust (Nieuwpoort en Oostende), het Sint-Annaveer in Antwerpen en de veerdienst Bazel-Hemiksem (Oost-Vlaanderen) werden vanaf 17 maart beiden volledig opgeschort.
- De keuringstations gaan op woensdag 25 maart terug open. Gezien de situatie en de achterstand zal dit enkel zijn voor de bedrijfs- en transportvoertuigen, bussen, prioritaire voertuigen en technische herkeuringen. Voor de andere categorieën (waarvan het keuringsattest verstreek na 13 maart 2020) zal de termijn verlengd worden met 4 maanden, na het opheffen van de crisismaatregelen.

OMGEVING

Extra zorginfrastructuur wordt vrijgesteld van vergunning via een nooddecreet.

- Indien de crisis aanhoudt, zal dit zonder twijfel een grote impact hebben op de bestaande gezondheidsinfrastructuur. De capaciteit van zowel ziekenhuizen als laboratoria zal onder druk komen te staan en de vraag naar bijkomende extra (tijdelijke) faciliteiten is reëel.
- Onze regelgeving voorziet momenteel al een belangrijke vrijstelling van de stedenbouwkundige vergunningsplicht voor tijdelijke constructies. Er is immers geen vergunning nodig voor constructies die max.

4X30 dagen (=max. 4 maanden) geplaatst worden (tenzij milieueffectenrapport, een passende beoordeling of een mobiliteitsstudie moet worden opgemaakt.) Deze vrijstellingsmaatregel kan worden ingezet voor wachtruimten, consultatieruimten, e.d. Ze is evenwel beperkt tot die constructies waarvoor geen vergunningsplicht vanuit milieu bestaat.

- Een juridisch kader om op een snelle manier tegemoet te kunnen komen aan de vraag om bijkomende infrastructuur waarvoor wel een exploitatievergunning vereist is, is nodig. Daarom wordt middels een nooddecreet extra infrastructuur in functie van gezondheidszorg vrijgesteld van omgevingsvergunning gedurende de coronacrisis.

De rechtszekerheid op het vlak van behandelingstermijnen wordt gegarandeerd.

- De Vlaamse overheid is ertoe gehouden om aanvragen binnen een bepaalde ordetermin te behandelen. In bepaalde gevallen staat het niet-respecteren van deze termijn gelijk aan negatieve beslissing vanwege de overheid. Een belangrijk voorbeeld zijn de aanvragen tot het bekomen van een Omgevingsvergunning.
- Mocht de coronacrisis onverhoopt grote proporties aannemen, is er een kans dat binnen de Vlaamse administraties kritische functies zullen uitvallen. Theoretisch zou het hierdoor kunnen dat bepaalde aanvragen niet binnen de gestelde termijnen behandeld worden.
 - In eerste instantie dient de Vlaamse overheid uiteraard de nodige interne maatregelen te nemen om het risico op dergelijke situatie maximaal in te dammen.
 - In tweede instantie moet de Vlaamse overheid ook haar juridisch instrumentarium crisisbestendig maken, met als doel te verzekeren dat de burger of ondernemer niet het slachtoffer wordt van dergelijke situatie.
- Via een decreet heeft de Vlaamse regering de bevoegdheid om in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid de behandelingstermijn van aanvragen te kunnen verlengen. Op die manier kan maximale rechtszekerheid voor de burger en ondernemer verzekerd worden.

Kritische dienstverlening voor de burger blijft gegarandeerd.

- Recyclageparken sluiten de deuren vanaf 17 maart 2020 (Mogen terug openen vanaf 7 april als social distancing gegarandeerd kan worden)
- Huis-aan-huisophaling van huishoudelijk afval blijft behouden (focus op restafval en gft afval indien capaciteitstekorten inzake personeel)¹
- Levering van drinkwater en zuivering van afvalwater blijft gegarandeerd
- Levering elektriciteit en gas blijft gegarandeerd

WELZIJN

Garantie voor welzijnssectoren: Vlaamse regering staat garant voor de zorg. Er wordt een regeling uitgewerkt in de komende dagen om te zorgen dat welzijnsvoorzieningen niet in financiële problemen komen.

Kinderopvang:

- We garanderen de inkomsten van kinderopvang.
- Mensen die kinderen niet naar opvang brengen, zullen niet moeten betalen.

¹ <https://interafval.be/actueel/corona-afvaldienstverlening-blijft-voorlopig-zoals-voorzien>

EUROPESE INITIATIEVEN

STAATSSTEUN

De Europese Commissie heeft een aangepast tijdelijk kader voor staatssteun.

Het gaat om een tijdelijke wijziging die lidstaten in staat stelt:

- Rechtstreekse subsidies of belastingvoordelen toe te kennen van max. 800.000 EUR per onderneming
 - Voor de landbouw en de visserij zijn er afwijkingen
- Gesubsidieerde staatsgaranties voor bankleningen te verstrekken
- Overheidsleningen en particuliere leningen met rentesubsidie toe te staan
- Waarborgen voor banken die steun naar de reële economie kanaliseren

Volgens deze nieuwe kaderregeling is elke lidstaat verplicht deze informatie te publiceren over alle staatssteun die zij toekent, binnen de twaalf maanden, en moet zij ook een jaarlijks rapport voorleggen aan de Europese Commissie².

De maatregelen zijn mogelijk tot eind 2020.

CORONA-INVESTERINGSINITIATIEF (CORONAVIRUS RESPONSE INVESTMENT INITIATIVE)

- Dit initiatief tracht alle bestaande EU-budgetten te mobiliseren om de lidstaten financieel bij te staan tijdens de coronacrisis, maar ook later, op een langere termijn.
- *'Bijkomende investeringen'*
 - De Commissie stelt daarbij voor om de cashreserves van de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESIF) aan te wenden. Concreet stelt de Commissie voor om af te zien van haar verplichting om ongebruikte prefinanciering onder de fondsen terug te vorderen (zo'n **8 miljard euro** dat in feite terugbetaald moest worden tegen het einde van juni 2020). De lidstaten kunnen deze **€8 miljard** gebruiken als nationale cofinanciering voor projecten ter bestrijding van Corona, om de last op hun nationale begroting te verlichten. Op deze manier hoopt de Commissie **nog €29 miljard extra investeringen te mobiliseren** via de reguliere enveloppes onder de Structuur- en Investeringsfondsen, waarvoor die €8 miljard dan ingezet kan worden als nationale cofinanciering. In totaal gaat het over **€37 miljard voor de hele EU**.
 - In **België** zou het volgens de door de Commissie vrijgegeven tabel gaan om **€37 miljoen euro** ongebruikte prefinanciering, waarvan ongeveer **€6,5 miljoen voor Vlaanderen**. Als dit bedrag gebruikt wordt als nationale cofinanciering, komt kan er **€29 miljoen** gemobiliseerd worden uit de enveloppe die reeds toegekend was aan België. In het totaal spreekt de Commissie dus van **€66 miljoen voor België** aan totale investeringen gerelateerd aan deze vrijgekomen liquiditeit.
- *Flexibiliteit voor EU-uitgavenregels*
 - Om ervoor te zorgen dat lidstaten kunnen rekenen op begrotingssteun van de EU om de crisis aan te pakken, stelt de Commissie voor om **uitgaven i.v.m. de coronacrisis in aanmerking te laten komen voor steun uit de structuurfondsen**. Hierdoor kunnen gezondheidskosten in aanmerking komen voor terugbetaling. Hiertoe kunnen de lidstaten:

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_496

- Geld uit het **Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling** en het **Europees Sociaal Fonds** kunnen gebruiken om te investeren in hun **gezondheidssystemen**;
 - Geld uit het **Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling** kunnen gebruiken om **bedrijven** te helpen in het overleven van financiële tegenslagen op korte termijn, bv. door extra kapitaal voor kmo's;
 - Het **Europees Sociaal Fonds** kunnen aanwenden om tijdelijk nationale korte-termijn **werkschema's** te ondersteunen om de impact van de economische schok op te vangen.
 - Het **Europees Maritiem en Visserijfonds** aanwenden om de inkomens van **vissers** en boeren in de **aquacultuur** veilig te stellen.
- Verder beschikken de lidstaten nog over **28 miljard euro** aan **structuurfondsen** uit de begroting voor de periode 2014-2020 die nog niet zijn toegewezen aan specifieke projecten. Toegenomen flexibiliteit moet hen toestaan om die fondsen te gebruiken in de strijd tegen de coronacrisis.
 - Verder maakt de Commissie alle uitgaven gelinkt aan de coronacrisis onderdeel van de regels inzake **cohesiebeleid**. De regels voor cohesie-uitgaven zullen ook met een **maximale flexibiliteit** worden toegepast, zodat lidstaten de fondsen versneld kunnen aanwenden voor actie gerelateerd aan de coronacrisis. Lidstaten mogen de budgetten verplaatsen naar domeinen met grote financiële noden, zoals de gezondheidssector, steun voor kmo's en de arbeidsmarkt.
- *EU Solidariteitsfonds*
 - Ten slotte stelt de Commissie ook voor om het toepassingsgebied van het **Solidariteitsfonds** van de EU uit te breiden zodat het ook crises voor de **volksgezondheid** behelst. Momenteel helpt dat fonds lidstaten tijdens natuurlijke rampen zoals aardbevingen of droogte.
 - Om aanspraak te maken op dit fonds moet de lidstaat aan bepaalde **voorwaarden** voldoen. Een lidstaat moet kunnen aantonen dat het **overheidsuitgaven** heeft **gedaan ter hoogte van €1,5 miljard** (in prijzen 2011) **of een bedrag dat overeenstemt met 0,3% van het BNI** en dat lager is dan 1,5 miljard euro **in het kader van de volksgezondheids crisis**. Aanrekenbare kosten zijn o.m. kosten die voortvloeien uit getroffen maatregelen voor het bieden van hulp aan de bevolking en voor de bescherming van de bevolking tegen de risico's van deze volksgezondheids crisis. Indien een lidstaat kan aantonen dat het in die mate overheidsuitgaven heeft gedaan, kan de lidstaat aanspraak maken op een financiële bijdrage uit dit fonds. Voor het jaar 2020 voorziet de Commissie tot €800 miljoen aan middelen onder dit fonds, met een maximale toewijzing van €500 miljoen voor één lidstaat. Van dit bedrag is momenteel slechts €50 miljoen ingeschreven in de begroting en verhogingen zullen dus via begrotingsaanpassing worden ingevoegd.

BUDGETAIR KADER

De EC stelt voor om de 'escape clause' van het Stabiliteit en Groeipact (Stability and Growth Pact, SGP) te activeren. Dit voorstel moet goedgekeurd worden door de Raad. Deze clause werd geïntroduceerd in 2011 als onderdeel van de toenmalige 'six-pack' reform. Hierdoor kunnen landen tijdelijk de budgettaire verplichtingen loslaten om te reageren op een economische crisis in het eurogebied of de EU. De Commissie gaat er met de

activering van uit dat de budgettaire tekorten sterk zullen oplopen door een verhoogde uitgaven (verhoging capaciteit gezondheidssysteem, ondersteunen economie, ...), samen met een lagere economische activiteit³.

ECB

- **Europese Centrale Bank**

- *Pandemic Emergency Purchase Program (PEPP)*
 - Op 18 maart 2020 kondigde de ECB het PEPP aan, een tijdelijk aankoopprogramma van obligaties ter waarde van 750 miljard euro. Met dit programma zal de ECB staatsobligaties, bedrijfsobligaties en bankobligaties met onderpand aankopen. Bovendien zal de ECB voor het eerst kortlopend schuld papier van niet-financiële ondernemingen kopen.
 - Het PEPP komt bovenop de extra 120 miljard euro die de ECB uittrekt voor haar *Asset Purchase Program*. Samen vertegenwoordigt dit 7,3% van het bbp van de eurozone.
 - Bovendien blijft ook het normale programma van aankoop van staats- en bedrijfsobligaties lopen, ter waarde van 20 miljard euro per maand. In totaal zal de ECB dit jaar 1.110 miljard euro aanwenden voor het aankopen van obligaties.
 - Het programma gaat onmiddellijk in en loopt minstens tot het einde van 2020. Het programma kan mogelijk verlengd worden.
- De ECB stelt ook 3000 miljard euro aan liquiditeiten beschikbaar via herfinancieringstransacties tegen het laagste rentetarief ooit gehanteerd (-0,75%).

LIQUIDITEITSMATREGELEN

- De Commissie zal **1 miljard euro** vrijmaken onder het EU-budget als **garantie** voor het **Europees Investeringsfonds (EIF)** in april 2020.
- Gesterkt door die bijkomende garantie, zal het Investeringsfonds **banken** stimuleren om liquiditeit aan te bieden aan kmo's en mid-caps. Er wordt verwacht dat dit **8 miljard euro aan bijkomende kapitaal financiering** kan ophalen en minstens 100.000 kmo's en kleine mid-caps in de EU zal steunen.
- De EIB voorziet 240 miljard euro steun voor kmo's.

WERKGELEGENHEID

- De Commissie zal haar inspanningen voor een wetgevend initiatief voor een **European Unemployment Reinsurance Scheme** opvoeren. Dit initiatief is erop gericht om werkgelegenheid te ondersteunen en diegenen die hun job verloren ten gevolge van grote shocks te beschermen. Concreet zal het initiatief nationaal werkgelegenheidsbeleid trachten te ondersteunen.
- Het **Europees Fonds voor de Aanpassing aan Globalisering** is een fonds dat gemobiliseerd kan worden wanneer er een groot aantal jobverliezen plaatsvindt als gevolg van de globalisering. De Commissie stelt dat

³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_499

dit fonds nu ook kan aangewend worden om ontslagen werknemers en zelfstandigen te ondersteunen. In 2020 is **179 miljoen euro** beschikbaar. De Commissie deed echter nog geen concreet voorstel om de drempels om aanspraak te kunnen maken op dit instrument te verlagen. De bestaande drempels blijven momenteel dus gelden (500 ontslagen in één bedrijf).

ONDERZOEK EN INNOVATIE – HORIZON 2020

- De Commissie heeft een expertengroep rond COVID-10 opgezet.
- Via het speciale fonds voor noodfinanciering van **Horizon 2020**, heeft de Commissie €47,5 miljoen vrijgemaakt voor de financiering van 17 projecten met als doel de ontwikkeling van nieuwe vaccins, snellere diagnose, nieuwe behandelingen en betere systemen voor monitoring van het coronavirus.
- De EU steunt het Duitse biofarmaceutische bedrijf **CureVac** met 80 miljoen euro. Commissievoorzitter Von der Leyen verklaarde dat ze hoopvol is dat er voor de herfst een vaccin op de markt kan worden gebracht. De meeste experts denken echter dat het langer zal duren.
- Via het **Innovation Medicines Initiative**, een publiek-privaat partnerschap tussen de Commissie en de farmaceutische sector, zal de Commissie tot. €45 miljoen euro Horizon 2020-middelen inzetten.

LUCHTVAART, TIJDELIJKE OPSCHORTING USE-IT-OR-LOSE-IT REGEL

De zogenaamde **use-it-or-lose-it regel** vereist dat luchtvaartmaatschappijen die volgend jaar dezelfde tijdsloten willen behouden, minstens 80% van de aan hen toegewezen tijdsloten moeten gebruiken. De Commissie heeft voorgesteld om deze regel niet toe te passen voor een periode van 1 maart 2020 tot 30 juni 2020, met een mogelijkheid tot verlenging indien nodig.